
[2021-47-RE](#)

Causa 2021-47-RE

(Deghat Razavi c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 303-2021. Recurs d'empara

Aute del 14 de juny del 2021

BOPA núm. 70, del 23 de juny del 2021

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, l'1 de juny del 2021, per la representació processal del Sr. Abbas Deghat Razavi, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 14 d'abril del 2021, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'aute del 10 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, i del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li les resolucions impugnades. Per tal de reposar aquestes vulneracions demana que el Tribunal Constitucional ordeni a la jurisdicció penal competent que acordi la substitució de la mesura de presó provisional del recurrent pel seu arrest domiciliari amb control monitoritzat i que, a més, acordi que el recurrent pugui obtenir la substitució de l'arrest domiciliari amb control monitoritzat per la llibertat provisional prèvia prestació de fiança i amb entrega del seu passaport. Així mateix, sol·licita que si fos d'interès i es considerés necessari per resoldre aquest recurs d'empara, es demani al Servei de Policia un informe sobre les característiques tècniques del sistema de control monitoritzat i la seva fiabilitat i idoneïtat per evitar el risc de fugida del recurrent;

Vista la Constitució, especialment els articles 9, 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 23 d'agost del 2020, la Secció d'Instrucció de la Batllia va processar el Sr. Abbas Deghat

Razavi per un presumpte delict major d'homicidi i va decidir la seva presó provisional, atès que concorrien les circumstàncies previstes als apartats 2 i 6 de l'article 103 del Codi de procediment penal.

El 22 de desembre del 2020, la Batllia va prorrogar el termini de presó provisional per un període de 4 mesos.

1.2. La representació processal del Sr. Abbas Deghat Razavi va sol·licitar la seva llibertat condicional, i subsidiàriament, la substitució de la presó provisional per l'arrest domiciliari amb control monitoritzat. El 24 de desembre del 2020, la Batllia va denegar ambdues peticions. No obstant, això, en apel·lació, l'1 de febrer del 2021, el Tribunal de Corts mitjançant aute va estimar parcialment el recurs i va acordar substituir la presó provisional del processat pel seu arrest domiciliari amb control monitoritzat previ lliurament del seu passaport i la prestació d'una fiança de 150.000,00 €.

1.3. Atès que el recurrent no va acomplir cap d'aquestes condicions, el 6 d'abril del 2021, la seva representació processal va sol·licitar amb caràcter principal la seva llibertat provisional condicionada al pagament d'una fiança, a comparèixer davant els tribunals en els terminis prefixats o a romandre al Principat amb lliurament del seu passaport; i, subsidiàriament, sol·licitava la substitució de la mesura de presó provisional per l'arrest domiciliari amb control monitoritzat.

1.4. El 14 d'abril del 2021, la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual acordava no donar lloc a cap de les dues peticions, i confirmava la presó provisional del processat fins que lliurés el seu passaport i prestés la fiança imposada pel Tribunal de Corts.

1.5. La representació processal del Sr. Abbas Deghat Razavi va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 10 de maig del 2021, el Tribunal de Corts va desestimar-lo íntegrament.

1.6. L'1 de juny del 2021, la representació processal del Sr. Abbas Deghat Razavi va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 14 d'abril del 2021, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'aute del 10 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts, per una presumpta vulneració del dret a la llibertat, reconegut a l'article 9 de la Constitució, i del dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació del recurrent

- El recurrent al·lega que la mesura d'arrest domiciliari amb control monitoritzat no pot contenir altres condicionants, ja que la llei no ho preveu.

- El fet d'afegir aquests condicionants dificulta la substitució de la presó provisional per l'arrest domiciliari amb control monitoritzat i té com a conseqüència el seu manteniment en presó provisional.

- Destaca que si bé l'article 110 del Codi de procediment penal estableix un seguit d'obligacions condicionants, aquestes ho són de la llibertat provisional i no de l'arrest domiciliari amb control monitoritzat.

- El recurrent addueix que ni la Batllia ni el Tribunal de Corts s'han pronunciat sobre aquesta manca de procedència de les obligacions condicionants en el marc d'un arrest domiciliari amb control monitoritzat, com tampoc s'han pronunciat sobre la idoneïtat de la seva llibertat provisional sota fiança i amb lliurament del passaport. Aquestes mancances vulneren el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Per tant, la vulneració del seu dret a la llibertat és evident, per tal com el Tribunal de Corts es fonamenta en l'article 110 esmentat per decretar l'arrest domiciliari amb control monitoritzat amb la imposició d'una fiança i el lliurament del passaport; aquestes condicions imposades són il·lògiques i irraonables d'acord amb les disposicions del Codi de procediment penal, i, per consegüent, també es vulnera el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret.

- Considera que allò que se li hauria d'atorgar és la llibertat provisional com sol·licitava i no l'arrest domiciliari amb control monitoritzat.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats i que anul·li les resolucions impugnades. Per tal de reposar aquestes vulneracions demana que el Tribunal Constitucional ordeni a la jurisdicció penal competent que acordi la substitució de la mesura de presó provisional pel seu arrest domiciliari amb control monitoritzat i que, a més, acordi que pugui obtenir la substitució de l'arrest domiciliari amb control monitoritzat per la llibertat provisional prèvia prestació de fiança i amb entrega del seu passaport. Així mateix, sol·licita que si fos d'interès i es considerés necessari per resoldre aquest recurs d'empara, es demani al Servei de Policia un informe sobre les característiques tècniques del sistema de control monitoritzat, i la seva fiabilitat i idoneïtat per evitar el risc de fugida del recurrent.

2.2. Argumentació del Tribunal de Corts

- Sobre la manca de pronunciament respecte de la idoneïtat de la llibertat provisional sota fiança i/o amb obligació de romandre al Principat previ lliurament del passaport i de la de l'arrest domiciliari amb control monitoritzat sense més condicions, el Tribunal de Corts considera que si bé és cert que la batlle instructora es remet a l'acte d'aquest Tribunal de l'1 de febrer del 2021, també pren en consideració el risc que el recurrent intenti sostreure's a l'acció de la justícia, tenint en compte la gravetat dels fets i la pena màxima que podria ser pronunciada, de 10 a 16 anys de presó, així com el darrer informe del Servei de Policia sobre el funcionament del sistema d'arrencada i del sistema de detecció de persones del vehicle que conduïa el processat, que amplien els indicis de criminalitat existent i reforcen el risc real de sostracció a l'acció de la justícia.

- Destaca que la batlle instructora també va donar una rellevància especial al fet que el recurrent té el seu centre d'interessos econòmic, laboral i familiar a Barcelona i que no té cap arrelament al Principat; afegint que pel fet de tenir la nacionalitat espanyola si es refugia en el seu país, l'extradició no seria possible.

- Conclou que la batlle instructora ha donat una resposta negativa a les peticions del recurrent amb arguments plenament ajustats a dret, com és la concurrència del risc de sostreure's a l'acció de la justícia (article 103.2 del Codi de procediment penal) si es modifiquessin les condicions que li van ser imposades l'1 de febrer del 2021 per aquest mateix Tribunal.

- Recorda que en aquella decisió va considerar que l'establiment d'una fiança era una mesura

necessària per reforçar la mesura substitutiva de la presó provisional i garantir que el processat no aprofités la situació d'arrest, tot i el control monitoritzat, per sostreure's a l'acció de la justícia.

- Pel que fa a la sol·licitud, si s'escau, d'un informe sobre el funcionament del sistema de control monitoritzat, el Tribunal de Corts recorda que el recurs d'apel·lació és un recurs ordinari i devolutiu, i que, per tant, no pot prendre en consideració un altre material probatori que aquell del que disposa el batlle instructor en el moment de dictar la seva resolució.

- En aquest cas, sent aquesta premissa aplicable, atès que la diligència esmentada va ser denegada per la batlle instructora i que aquesta decisió no és susceptible d'apel·lació, el Tribunal de Corts no la pot tenir en compte.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El dret a la llibertat és un dels principals drets fonamentals de la persona per la seva estreta vinculació amb la dignitat del ser humà. La Constitució el reconeix al seu article 9è immediatament després de proclamar el dret a la vida i a la integritat física i moral de la persona. De la mateixa manera el Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals proclama el dret a la llibertat en el seu article 5 després de configurar el dret a la vida i la prohibició de la tortura, l'esclavatge i el treball forçat, remarcant que tota persona té dret a la llibertat i que ningú no pot ser privat d'ella excepte en determinats casos i segons les vies legals.

3.2. En aquest cas, concorren els pressupòsits i els requisits d'ordre procedimental que la llei estableix per al recurs d'empara. No obstant això, per a la seva admissió cal pronunciar-se expressament sobre si el recurs té suficient contingut constitucional o si s'aprecia una falta manifesta d'aquest objecte, la qual cosa determina la seva inadmissió a tràmit. Cal també remarcar que quan la privació de llibertat és acordada per un tribunal competent, la procedència constitucional d'aquesta decisió entronca amb el dret a la jurisdicció i, per consegüent, s'ha de valorar si s'ha respectat el dret del justiciable a obtenir una decisió degudament fonamentada en les normes jurídiques d'aplicació al cas i en els cànons de constitucionalitat.

3.3. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en diverses resolucions sobre la presó provisional, tot mantenint que la selecció, la interpretació i l'aplicació de les normes correspon, en principi, a la jurisdicció ordinària. Tanmateix, s'ha declarat que s'ha de partir del principi *pro libertate*, que les normes restrictives del dret a la llibertat no poden ser interpretades extensivament i que resulta d'aplicació el principi de proporcionalitat, de manera que les indiscutibles facultats constitucionals de l'Estat per assegurar l'acompliment del seu dret a jutjar *-ius iudicandi-* i, en el seu cas condemnar *-ius puniendi-*, no poden imposar sacrificis desproporcionats del dret a la llibertat personal. Així ho va proclamar la sentència del 7 de setembre del 2013, recaiguda en la causa 2013-4 i 8-RE, en un supòsit de l'aplicació en el temps d'una norma jurídica modificativa d'una regulació anterior i ho va reiterar la sentència del 19 de febrer del 2014, recaiguda en la causa 2013-31-RE. També ha tingut ocasió de pronunciar-se sobre el dret fonamental a la llibertat, la jurisprudència del Tribunal Europeu dels Drets Humans en alguns casos emblemàtics com el de la sentència del 18 de juny de 1971 (*De Wilde c/ Bèlgica*) i el de la sentència del 24 d'octubre de 1979 (*Winterwerp c/ Països Baixos*).

3.4. En el cas que ens ocupa, s'ha de prescindir, tot i la seva significació, de qüestions d'alguna manera incidentals i prèvies com són aquelles resoltes pels autes del Tribunal de Corts de l'1 de

febrer del 2021 i del 22 de març del mateix any. En el primer cas, se substituïa el règim de presó provisional del recurrent per una mesura cautelar consistent cumulativament en l'arrest domiciliari amb control monitoritzat, lliurament de passaport i prestació d'una fiança dinerària per un import de 150.000,00 €. En el segon cas, el recurrent va plantejar -i els tribunals van denegar- la possibilitat d'acordar l'embargament d'una determinada finca per substituir la fiança dinerària. També s'ha de deixar constància que el pronunciament decisorí es projecta sobre el moment determinat en què van produir-se les decisions recorregudes i que existeix la possibilitat de noves circumstàncies o fins i tot el simple transcurs del temps que podrien donar lloc a una decisió diferent.

3.5. En aquest moment processal és procedent centrar-se només en la qüestió nuclear plantejada pel recurrent que no és altra que la reconsideració del caràcter cumulatiu de les mesures acordades per substituir la presó provisional per un règim de llibertat condicionada. En realitat es tracta d'un intent -que ha resultat frustrat en les dues instàncies ordinàries- de modificar el sistema establert en l'aute de l'1 de febrer del 2021 -que havia esdevingut ferm, però susceptible de modificació en funció de circumstàncies sobrevingudes- per un altre que donés una facilitat més gran a l'efecte de la cessació de la presó provisional.

3.6. Tant l'aute de la Batllia com el del Tribunal de Corts raonen a bastament i fonamenten en Dret els motius de la seva decisió. No adverteixen raons per canviar el criteri adoptat en l'aute del Tribunal de Corts de l'1 de febrer del 2021, ja que aquest va fer una correcta aplicació de l'article 103 del Codi de procediment penal. Insisteixen en la gravetat dels fets imputats i en la correlativa importància de la pena que tenen atribuïda, així com en les circumstàncies personals del processat com són la manca d'arrelament al Principat i la seva nacionalitat no andorrana que potencien el risc de sostreure's a l'acció de la justícia. I no es pot considerar que arribin a conclusions que puguin ser considerades il·lògiques, arbitràries o absurdes.

3.7. Només resta per analitzar si les resolucions recorregudes en empara han respectat el principi de proporcionalitat i si el manteniment del règim de presó fins a l'efectivitat de les tres altres mesures cumulatives -domiciliació monitoritzada, lliurament del passaport i fiança dinerària- suposa una limitació desproporcionada a la posada en llibertat del processat. Sense utilitzar *expressis verbis* aquest concepte, els dos òrgans judicials que han intervingut en el procediment i, singularment el Tribunal de Corts el té present de manera especial al final del considerant primer de l'aute del 10 de maig del 2021. I, aquest Tribunal Constitucional entén que les decisions adoptades per la Batllia i pel Tribunal de Corts respecten suficientment el principi de proporcionalitat. Han canviat la situació de presó provisional per la d'arrest domiciliari condicionat a la concurrència dels tres elements de constant referència. I cap d'ells pot considerar-se que desequilibri la balança de la proporcionalitat. D'alguna manera el recurrent mateix accepta l'arrest domiciliari monitoritzat i el lliurament del passaport. La discrepància es contrau, doncs, a la fiança dinerària i, més concretament, al seu import, que ha estat fixat pel Tribunal de Corts, el qual sens dubte ha tingut present les quantitats fixades per a supòsits semblants. Per tant, en no considerar-se vulnerat el cànon de constitucionalitat consistent en la deguda proporcionalitat de la mesura en ella mateixa i de l'import quantitatiu de la fiança, cal concloure que el recurs d'empara té una clara manca de contingut constitucional. Per aquest motiu ha de ser inadmès a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2021-47-RE interposat per la representació processal del Sr. Abbas Deghat Razavi contra l'aute del 14 d'abril del 2021, dictat per la Secció d'Instrucció 1 de la Batllia, i, contra l'aute del 10 de maig del mateix any, dictat pel Tribunal de Corts.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal de Corts i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 14 de juny del 2021.

Josep-D. Guàrdia Canela
President

Jean-Yves Caullet
Vicepresident

Joan Manel Abril Campoy
Magistrat Magistrat

Dominique Rousseau